

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. การสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์

1.1 ผลการสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบสถานการณ์ พぶว่า ได้แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์แบบวัดสถานการณ์ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบ่งเป็น 8 ฉบับ ฉบับละ 8-12 ข้อ แต่ละฉบับมีจำนวนข้อสอบ กำหนดขอบข่ายของจิตวิทยาศาสตร์ไว้ทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่ ความสนใจ fluoresce ความมุ่งมั่น อดทน ความรอบคอบ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความประหมัด การแสดงความคิดเห็น และความมีเหตุผล ข้อคำถามจะเป็นแบบทดสอบสถานการณ์ ใช้วัดเจตคติหรือความรู้สึกทางด้านวิทยาศาสตร์ มีระดับคำตอบให้เลือก 4 ระดับ คือ 4 3 2 1 จำนวน ทั้งสิ้น 80 ข้อ นำไปหาคุณภาพ แล้วคัดเลือกข้อที่เข้าเกณฑ์ได้ 40 ข้อ นำไปพิมพ์เป็นฉบับจริง

1.2 การหาคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พぶว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

1.3 การหาคุณภาพค่าอำนาจจำแนก พぶว่า ด้านความสนใจ fluoresce มีค่าอยู่ระหว่าง 0.3369 ถึง 0.6690 ด้านความมุ่งมั่นอดทน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.1934 ถึง 0.4739 ด้านความรอบคอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.1802 ถึง 0.4769 ด้านความรับผิดชอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.2285 ถึง 0.4253 ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.2547 ถึง 0.6078 ด้านความประหมัด มีค่าอยู่ระหว่าง 0.0986 ถึง 0.6210 ด้านการแสดงความคิดเห็น มีค่าอยู่ระหว่าง 0.2049 ถึง 0.4716 และ ด้านความมีเหตุผล มีค่าอยู่ระหว่าง 0.2806 ถึง 0.6628

1.4 การหาคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ

เชิงบินยัน ผลการวิเคราะห์ พนว่า มีค่าน้ำหนักเป็นไปตามเกณฑ์ คือ

1.4.1 ด้านความสนใจใหญ่ ค่า $\chi^2=2.13$, P=0.54491 GFI=1.00 RMR=0.013, RMSEA=0.00 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.44 ถึง 0.72 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.52 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.02 ถึง 0.48

1.4.2 ด้านความมุ่งมั่น อดทน ค่า $\chi^2=5.10$, P=0.16472 ค่า GFI=0.99 RMR=0.013, RMSEA=0.043 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.54 ถึง 0.76 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.58 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.17 ถึง 0.42

1.4.3 ด้านความรอบคอบ ค่า $\chi^2=7.88$, P=0.09610 ค่า GFI=0.99 RMR=0.023, RMSEA=0.051 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.48 ถึง 0.92 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.84 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.08 ถึง 0.59

1.4.4 ด้านความรับผิดชอบ ค่า $\chi^2=4.59$, P=0.33222 ค่า GFI=1.00 RMR=0.021, RMSEA=0.020 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.39 ถึง 0.76 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.15 ถึง 0.58 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.12 ถึง 0.40

1.4.5 ด้านความซื่อสัตย์ ค่า $\chi^2=1.73$ P=0.42021 ค่า GFI=1.00 RMR=0.014, RMSEA=0.00 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.57 ถึง 0.79 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.32 ถึง 0.62 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.60

1.4.6 ด้านความประหัດ ค่า $\chi^2=9.04$, P=0.10740 ค่า GFI=0.99 RMR=0.026, RMSEA=0.047 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.50 ถึง 0.74 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.27 ถึง 0.56 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.14 ถึง 0.37

1.4.7 ด้านการแสดงความคิดเห็น ค่า $\chi^2=8.96$, P=0.06202 GFI=0.99 RMR=0.024, RMSEA=0.058 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.47 ถึง 0.75 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.22 ถึง 0.57 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.11 ถึง 0.37

1.4.8 ด้านความมีเหตุผล ค่า $\chi^2=14.78$, P=0.06328 ค่า GFI=0.99 RMR=0.029, RMSEA=0.046 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.48 ถึง 0.64 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.42 ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.15 ถึง 0.28

1.4.9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์รวมทุกด้าน จิตวิทยาศาสตร์ด้านที่มีความสำคัญได้แก่ ความสนใจ ใจใส่ ค่า T = 3.44 ความรับผิดชอบ ค่า T = 5.06 ความซื่อสัตย์ ค่า T = 7.50 ความประยัคต์ ค่า T = 7.45 การแสดงความคิดเห็น ค่า T = 7.25 ความมีเหตุผล ค่า T = 7.08 ซึ่งแสดงว่า เป็นด้านที่มีความสำคัญต่อจิตวิทยาศาสตร์ ส่วนความมุ่งมั่น อุดหนุน และความรับผิดชอบ ค่า T = -0.44 และ -1.76 และแสดงว่าไม่มีความสำคัญต่อจิตวิทยาศาสตร์ ค่า $\chi^2=1424.41$, P=0.00000 $\chi^2/df=1.98$ ค่า GFI=0.84 RMR=0.029, RMSEA=0.051 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ -0.12 ถึง 0.64 ความแปรปรวนของแบบวัด (R^2) มีค่าตั้งแต่ 0.00 ถึง 0.41 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) มีค่าตั้งแต่ 0.07 ถึง 0.09

1.5 การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น พนว่า ด้านความสนใจ ใจใส่ มีค่าเท่ากับ 0.7467 ด้านความมุ่งมั่นอุดหนุน มีค่า เท่ากับ 0.7876 ด้านความรับผิดชอบ มีค่า เท่ากับ 0.8111 ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเท่ากับ 0.7383 ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเท่ากับ 0.7198 ด้านความประยัคต์ มีค่าเท่ากับ 0.7474 ด้านการแสดงความคิดเห็น มีค่าเท่ากับ 0.7578 ด้านความมีเหตุผล มีค่าเท่ากับ 0.7601 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.7871

2. เกณฑ์ปกติ

ผลการวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากการทดสอบ พนว่า นักเรียนมีคะแนนที่ปกติรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง T20 ถึง T80 นักเรียนจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.49 มีจิตวิทยาศาสตร์ระดับดีมาก นักเรียนจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.87 จิตวิทยาศาสตร์ระดับดี นักเรียนจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 37.97 มีจิตวิทยาศาสตร์ระดับพอใช้ นักเรียนจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 จิตวิทยาศาสตร์ระดับยังไม่พอใช้ นักเรียนจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.15 มีจิตวิทยาศาสตร์ระดับอ่อน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ได้แบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ...การสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 ข้อ ในครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

1.2 การหาคุณภาพค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ทั้ง 8 ด้าน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติ item-total correlation พนว่ามีอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.0986 ถึง 0.6690 เมื่อแยกเป็นรายด้าน ผลการวิเคราะห์มีค่าอำนาจจำแนก ดังนี้ ด้านความสนใจไปรัก 0.3369 ถึง 0.6690 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ทุกข้อ ด้านความมุ่งมั่นศึกษา 0.1934 ถึง 0.4739 มีค่า อำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จำนวน 9 ข้อ ส่วนข้อที่ 4 มีค่าอำนาจจำแนก 0.1934 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า อำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จำนวน 9 ข้อ ส่วนข้อที่ 4 มีค่าอำนาจจำแนก 0.1802 ถึง 0.20 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกไม่เข้าเกณฑ์ จึงได้ตัดข้อสอบข้อนี้ทิ้ง ด้านความรอบคอบ 0.1802 ถึง 0.4769 มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จำนวน 9 ข้อ ส่วนข้อที่ 4 มีค่าอำนาจจำแนก 0.1802 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.20 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกไม่เข้าเกณฑ์ จึงได้ตัดข้อสอบข้อนี้ทิ้ง

ด้านความรับผิดชอบ 0.2285 ถึง 0.4253 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ทุกข้อ ความซื่อสัตย์ 0.2547 ถึง 0.6078 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ทุกข้อ ด้านความประยัติ 0.0986 ถึง 0.6210 มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จำนวน 8 ข้อ ส่วนข้อที่ 1 และข้อที่ 10 มีค่าอำนาจจำแนก 0.0964 และ .0986 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.20 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกไม่เข้าเกณฑ์ จึงได้ตัดข้อสอบสองข้อนี้ ทั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็น 0.2049 ถึง 0.4716 และด้านความมีเหตุผล 0.2806 ถึง 0.6628 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ทุกข้อ แสดงว่าแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ข้อมูลนี้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมีจำนวนทั้งหมด 76 ข้อ มีข้อที่มีอำนาจจำแนกไม่เข้าเกณฑ์ 4 ข้อ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากการผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ตามขั้นตอนการสร้าง และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากเหตุผลดังกล่าว ส่งผลให้แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์มีคุณภาพทางด้านอำนาจจำแนกตรงตามเกณฑ์ที่ขอมอบได้ สอดคล้องกับ ไพศาล วรคำ (2554 : 297) กล่าวว่า การหาสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item Total Correlation : r_{xy}) เป็นการหาอำนาจจำแนกตามแนวคิด ที่ว่า ข้อสอบหรือข้อคำถามแต่ละข้อที่สามารถแยกกุศลออกจากปริมาณของคุณลักษณะที่ต้องการ วัดได้ ค่าคะแนนในข้อนั้นจะสัมพันธ์กับผลรวมคะแนนที่วัดคุณลักษณะนั้น การหาค่าสัมพันธ์ ระหว่างคะแนน X ของข้อนั้นกับคะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออก Y จึงสามารถบ่งบอกอำนาจ จำแนกของข้อคำถามนั้นได้

1.3 การหาคุณภาพความเชื่อมั่น ผลการหาคุณภาพความเชื่อมั่น แยกเป็นรายด้าน เท่ากับ ด้านความสนใจ ไฟร์ เท่ากับ 0.7467 ด้านความมุ่งมั่นอดทน เท่ากับ 0.7876 ด้านความ รอบคอบ เท่ากับ 0.8111 ด้านความรับผิดชอบ เท่ากับ 0.7383 ด้านความซื่อสัตย์ เท่ากับ 0.7198 ด้านความประยัติ เท่ากับ 0.7474 ด้านการแสดงความคิดเห็น เท่ากับ 0.7578 ด้านความมีเหตุผล เท่ากับ 0.7601 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.7871 สอดคล้องกับ ส่วน สายไหม และอังคณา สายไหม (2543 : 209) กล่าวว่า ค่าความเชื่อมั่น ควรมีค่ามากกว่า 0.70 จึงจะเป็นแบบทดสอบที่มี ความเชื่อมั่นได้ และ ไพศาล วรคำ (2554 : 291) กล่าวว่า ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์หรือค่าความ เชื่อมั่นจะต้องมากกว่า .70 ขึ้นไป ($r=.70$, $r^2=.49$) แต่สำหรับกรณีของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน (achievement test) และแบบทดสอบวัดความถนัดทางการเรียน (aptitude test) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นไม่ควรต่ำกว่า .90 เพราะเป็นแบบวัดที่ต้องการความเชื่อมั่นสูง ส่วนความเชื่อมั่นระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนที่เชื่อถือได้จะระมีค่าประมาณ .85 ขึ้นไป

1.4 การหาคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน ผลการวิเคราะห์ แยกเป็นรายด้าน มีค่าน้ำหนักเป็นไปตามเกณฑ์ กือ มีค่าตั้งแต่ .30 ขึ้น

ไป คือ ด้านความสนใจไฟรุ่ง ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.44 ถึง 0.72 ด้านความนุ่มนิ่น อดทน ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.54 ถึง 0.76 ด้านความรอบคอบ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.48 ถึง 0.92 ด้านความรับผิดชอบ 0.39 ถึง 0.76 ด้านความซื่อสัตย์ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.57 ถึง 0.79 ด้านความประยัติ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.50 ถึง 0.74 ด้านการแสดงความคิดเห็น ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.47 ถึง 0.75 ด้านความมีเหตุผล ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ 0.48 ถึง 0.64 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงขั้นบัน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์รวมทุกด้าน ค่า $\chi^2/df = 1.98 (<2.00)$ ชั่งศุภมาศ อังศูโฉดิ และคณะ (2554 : 127) กล่าวว่า เกณฑ์ใน การพิจารณาคัดเลือกว่าโมเดลสอดคล้องกลมกันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า χ^2/df ไม่ควรเกิน 2 แสดงให้เห็นว่า แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีความสอดคล้องกลมกันดี และมีความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้าง

2. เกณฑ์ปกติ (Norms)

เกณฑ์ปกติของแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้ จากการทดสอบ แยกเป็นรายค้าน คะแนนที่ปกติ ต่ำสุดอยู่ที่ T10 คะแนนที่ปกติ สูงสุดอยู่ที่ T78 คะแนนที่รวมทั้งฉบับ คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T20 ถึง T80 และได้ทำการขยายส่วน 10 อันดับ คะแนนที่ปกติ ต่ำสุด T10 ถึง สูงสุด T89 สอดคล้องกับ สมนึก ภัททิยชนี (2553 : 271-278) กล่าวว่า เมื่อพิจารณาคะแนนสอบ และคะแนน T ปกติ การขยายคะแนน T ปกติ (T_c) ไม่ จำเป็นต้องขยายให้ครอบคลุมจาก 0 คะแนนไปถึงคะแนนเต็มเสมอไป เนื่องจากคะแนน T ปกติ มักจะอยู่ในช่วง T 10 ถึง T 90 ดังนั้นหากขยายคะแนน T ปกติ (T_c) ให้อยู่ในช่วง T_c 10 ถึง T_c 90 ก็ม่าจะเพียงพอแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ดังการนำแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ฉบับนี้ไปใช้ กับประชากรกลุ่มอื่นที่บูรณาเทศต่างกัน ควรหาเกณฑ์ปกติใหม่ เพื่อใช้สำหรับ การประพฤติคะแนนกลุ่ม

1.2 แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดเพื่อการส่งเสริมพัฒนา หรือปรับปรุงแก้ไขจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน จึงไม่ควรนำแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ ไปใช้ในการทดสอบเพื่อตัดสินผลการเรียน

1.3 ก่อนนำแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้ควรศึกษาคู่มือการใช้ให้ละเอียด เพื่อให้การวัดจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ได้ผลตรงตามเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่า่น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน เช่น ผลลัพธ์ทางการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่างๆ ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ให้เหมาะสม ตลอดดีองกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อพัฒนาจิตวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY